

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

**Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи
Верховної Ради України**

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-49-56 E-mail: k_reglam@rada.gov.ua

**Комітет Верховної Ради
України з питань бюджету**

ВИСНОВОК

на відповідність оформлення та реєстрації вимогам закону, Регламенту Верховної Ради України та прийнятим відповідно до них нормативно-правовим актам проекту Закону України «Про Рахункову палату», внесеного народними депутатами України Крульком І.І. та іншими (всього 12 підписів) (реєстр. № 10044-1 від 27.09.2023)

Згідно з електронною резолюцією Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. від 28 вересня 2023 року (електронна картка документа (1331915) Комітеті на засіданні 3 листопада ц.р. (протокол № 171) попередньо розглянув, на відповідність оформлення та реєстрації вимогам закону, Регламенту Верховної Ради України та прийнятим відповідно до них нормативно-правовим актам, проект Закону України «Про Рахункову палату», внесений народними депутатами України Крульком І.І. та іншими (всього 12 підписів) (реєстр. № 10044-1 від 27.09.2023).

Метою законопроекту, як зазначено у пояснювальній записці, «є врегулювання питань організації, повноважень та порядку діяльності Рахункової палати у рамках забезпечення виконання зобов'язань України, визначених Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікованою Законом України «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» від 16 вересня 2014 року № 1678-VII (далі – Угода про асоціацію)».

Згідно з частиною четвертою статті 93 Регламенту Верховної Ради України та в межах предмета відання Комітету, визначеного Постановою

Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» від 29 серпня 2019 року № 19-ІХ, зазначаємо, що проект Закону України (реєстр. № 10044-1) є альтернативним до проекту Закону України "Про Рахункову палату", внесеного народними депутатами України Фроловим П.В. та іншими (всього 28 підписів) (реєстр. № 10044 від 14.09.2023), та внесений на реєстрацію згідно з частиною першою статті 89, частиною другою статті 90 та частинами першою, другою і шостою статті 91 Регламенту Верховної Ради України, за підписами осіб, які мають право законодавчої ініціативи, разом з пропозицією щодо кандидатури доповідача на пленарному засіданні, пояснювальною запискою, порівняльною таблицею та електронним файлом, а також з дотриманням положень частини другої статті 100 Регламенту Верховної Ради України у строк, передбачений для внесення альтернативних законопроектів.

По суті запропонованих змін Комітет зазначив, що внесений законопроект містить ряд суттєвих новел, які стосуються повноважень та порядку діяльності Рахункової палати у рамках забезпечення виконання зобов'язань України, визначених Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікованою Законом України «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» від 16 вересня 2014 року № 1678- VII.

При цьому, процедури, передбачені Регламентом Верховної Ради України, зокрема, призначення на посаду і звільнення з посади Голови та членів Рахункової палати, а також відповідного звітування Рахунковою палатою перед Верховною Радою України у поданому законопроекті (реєстр. № 10044-1) змін не зазнають.

Водночас, Комітет звернув увагу на таке.

У статті 5 законопроекту серед заходів фінансового та матеріально-технічного забезпечення Рахункової палати пропонується передбачити норму (частина четверта вказаної статті), відповідно до якої «бюджетні пропозиції Рахункової палати не можуть бути змінені та включаються до Бюджетної декларації в повному обсязі». Зауважуємо, що порядок розгляду Бюджетної декларації та ухвалення рішення щодо неї визначені у статті 152 Регламенту Верховної Ради України, водночас прийняттю передуює порядок її складення та схвалення.

Щодо цієї новели варто зазначити, що поняття, порядок складання та схвалення Бюджетної декларації визначається статтями 4, 33 Бюджетного кодексу України, відповідно до яких Бюджетна декларація є складовою бюджетного законодавства, офіційним документом, що схвалюється Кабінетом Міністрів України до 1 червня року, що передуює плановому, Кабінет Міністрів України подає до Верховної Ради України Бюджетну декларацію разом із фінансово-економічним обґрунтуванням у триденний строк з дня її

схвалення, а її розгляд Верховною Радою України здійснюється за спеціальною процедурою, визначеною Регламентом Верховної Ради України (стаття 152 Розгляд бюджетної декларації). Так, процес розгляду Бюджетної декларації у Верховній Раді України передбачає, зокрема, можливість народними депутатами України, комітетами Верховної Ради України розробляти свої пропозиції до бюджетної політики з урахуванням Бюджетної декларації; розгляд Бюджетної декларації та пропозицій комітетом, до предмета відання якого належать питання бюджету, та підготовку ним відповідного проекту постанови; процедуру розгляду цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України з можливим заслуховуванням на такому засіданні головних розпорядників коштів державного бюджету щодо цілей державної політики у відповідній сфері діяльності, формування та/або реалізацію якої забезпечує головний розпорядник коштів державного бюджету, та показників їх досягнення у середньостроковому періоді, передбачених у Бюджетній декларації.

У частині 9 статті 33 Бюджетного кодексу України наводиться перелік положень, які має містити Бюджетна декларація, серед яких основні прогностичні макропоказники економічного і соціального розвитку України, загальні показники доходів і фінансування державного бюджету, повернення кредитів до державного бюджету, загальних граничних показників видатків державного бюджету та надання кредитів з державного бюджету, дефіцит (профіцит) державного бюджету, граничні показники видатків державного бюджету та надання кредитів з державного бюджету головним розпорядникам коштів державного бюджету (з розподілом на загальний та спеціальний фонди) тощо.

Своєю чергою бюджетна пропозиція – це документ, підготовлений головним розпорядником бюджетних коштів, що містить пропозиції до Бюджетної декларації з відповідним обґрунтуванням щодо обсягу бюджетних коштів, необхідних для досягнення цілей державної політики у відповідній сфері діяльності, формування та/або реалізацію якої забезпечує головний розпорядник бюджетних коштів, та показників їх досягнення, на підставі відповідних орієнтовних граничних показників видатків бюджету та надання кредитів з бюджету на середньостроковий період (пункт 4¹ частини першої статті 2 Бюджетного кодексу України).

У повноваженнях щодо складання бюджетних пропозицій всі головні розпорядники бюджетних коштів мають керуватися однаковою процедурою, що передбачає організацію та забезпечення складання бюджетної пропозиції з урахуванням Бюджетної декларації, схваленої у попередньому бюджетному періоді, і подання її Міністерству фінансів України; організацію та забезпечення на підставі Бюджетної декларації та плану діяльності на середньостроковий період складання бюджетного запиту і подання його Міністерству фінансів України (стаття 22 Бюджетного кодексу України). Загальним для усіх головних розпорядників бюджетних коштів є також складання бюджетних пропозицій відповідно до єдиних вимог інструкцій та

орієнтовних граничних показників видатків державного бюджету, доведених Міністерством фінансів України (частина п'ята статті 33 Бюджетного кодексу України).

Таким чином, Бюджетним кодексом України передбачено єдині вимоги до головних розпорядників бюджетних коштів, що є учасниками бюджетного процесу, на етапі складання бюджетних пропозицій. Поряд з цим запропоноване законопроектом надання одному головному розпоряднику бюджетних коштів – Рахунковій палаті України преференцій у частині заборони змінювати її бюджетні пропозиції та включати їх до Бюджетної декларації у «повному обсязі» не відповідає окремим принципам бюджетної системи, зокрема, – збалансованості, обґрунтованості, справедливості і неупередженості.

Враховуючи вищевикладене, керуючись положеннями частини четвертої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет ухвалив висновок на проект Закону України «Про Рахункову палату», внесеного народними депутатами України Крульком І.І. та іншими (всього 12 підписів) (реєстр. № 10044-1 від 27.09.2023), та прийняв рішення направити його Комітету з питань бюджету, який визначено головним з підготовки і попереднього розгляду цього законопроекту.

Голова Комітету

С.В. КАЛЬЧЕНКО

